

VEDLEGG

Energi- og miljøkomiteen

Stortinget

0026 Oslo

Deres ref
TH/imv

Vår ref
22/4438-

Dato
4. januar 2023

Representantforslag 64 S (2022-2023) om et arealnøytralt Norge mv.

Jeg viser til brev fra energi- og miljøkomiteen vedrørende stortingsrepresentantene Kristoffer Robin Haug, Lan Marie Nguyen Berg og Rasmus Hansson sitt representantforslag 64 S (2022-2023) om et arealnøytralt Norge der man stanser naturtapet og starter gjenoppbyggingen av en rik, robust og mangfoldig natur. Jeg deler forslagstillernes bekymring for naturen. Det er viktig å vurdere tiltak som kan bidra til en bedre og mer bærekraftig arealplanlegging, som også i større grad ivaretar hensyn til naturmangfold.

God arealbruk er svært viktig for at vi skal nå Norges klima- og miljømål. Regjeringen jobber med flere tiltak som skal bidra til bedre bruk av areal og bedre situasjon for naturen. Vi gjør systemforbedringer gjennom arbeid med naturregnskap, menyer av tiltak og utredning av naturrisiko. Et naturregnskap vil gi oss bedre kunnskap om naturens utvikling og verdi. Menyer av tiltak skal bidra til å opprettholde eller bedre den økologiske tilstanden i økosystemene. Bedre kunnskap om naturrisiko øker vår forståelse av hvordan næringsliv og samfunnet for øvrig påvirkes av natur som forsvinner. Disse pågående prosessene kan sammen bidra til at vi tar bedre beslutninger om arealbruk. Når arbeidet med naturregnskap har kommet lenger, kan det vurderes om man skal sette mål for arealbruken, som også foreslås i representantforslaget. I Meld. St. 14 (2015-2016) *Natur for livet: Norsk handlingsplan for naturmangfold* står det for øvrig at det skal arbeides med mål for økosystemene.

Kommunene har en sentral rolle i planleggingen av arealbruken i Norge, slik forslagsstillerne påpeker. Virkninger for miljø og samfunn må være en del av beslutningsgrunnlaget for arealplanleggingen. For å sikre en bærekraftig forvaltning av arealene, trenger kommunene oppdatert kunnskap og gode verktøy.

Arealregnskap kan bidra til dette, og gi grunnlag for å ta stilling til for eksempel mål om arealnøytralitet. Bruk av arealregnskap i planprosesser kan gi mer kunnskapsbaserte beslutninger gjennom å synliggjøre arealbehov og egenskapene til arealene som foreslås omdisponert. Kommunal- og distriktsdepartementet har satt i gang et arbeid med å utvikle en metodikk for bruk av arealregnskap i planprosesser. Formålet med slike regnskap er at det ikke avsettes mer areal til utbyggingsformål enn nødvendig og at viktige arealressurser ivaretas. Arealregnskapet skal vise de samlede effektene av planforslaget i lys av lokale mål og behov samt nasjonale mål og føringer. Hvordan dette skal utvikles og om det skal tas i bruk, må imidlertid vurderes grundigere. Kommunal- og distriktsdepartementet vil publisere det første veiledningsmateriellet våren 2023.

Det arbeides også for å styrke og forbedre veiledningen om arealplanlegging. Klima- og miljødepartementet samarbeider også med Kommunal- og distriktsdepartementet om å utvikle bedre metodikk for konsekvensutredninger, som vil medføre tydeligere krav til kunnskapsgrunnlaget for arealbeslutninger. Det er også etablert et økologisk grunnkart som stadig utvikles, og det arbeides kontinuerlig med å styrke kunnskapsgrunnlaget og deling av data blant annet gjennom det offentlige kartgrunnlaget. Dette er data som kan brukes i arealplanlegging og vedtak etter sektorlover.

Videre står det i Hurdalsplattformen at regjeringen vil ivareta hensynet til natur og klima i plan- og bygningsloven. Som en oppfølging av evalueringen av plan- og bygningsloven (EVAPLAN) vil det bli sett nærmere på koblingene mellom plan- og bygningsloven og naturmangfoldloven og klimaloven. Det er med andre ord gjennomført og satt i gang en rekke prosesser som vil bidra til en mer bærekraftig arealbruk i Norge. Jeg mener også vi har tatt gode grep for å forbedre ivaretagelsen av naturen.

I desember 2022 ble verdens land enige om en ny global naturavtale. Avtalen skal hjelpe verden å løse naturkrisen. Regjeringen vil nå vurdere hvordan naturavtalen følges opp i Norge, og legge dette frem for Stortinget. På nåværende tidspunkt mener jeg det ikke er hensiktsmessig å gå videre med forslagene i representantforslaget. Hvordan en mer bærekraftig arealbruk kan styrkes, bør inngå i en helhetlig vurdering. Dette vil være en naturlig del det videre arbeidet med å vurdere hvordan de nye globale målene for natur skal følges opp nasjonalt.

Med hilsen

Espen Barth Eide